

BUDKOVČAN

Noviny obyvateľov obce Budkovce

www.budkovce.sk

Ročník: XXI.

Číslo: 4/2020

december 2020

*Tisíce drobných hviezdíček žiari
na konári,
do uzla vianočných pesničiek
vplieta sa tisíc prianí.
Dajme si pod stromček úsmev,
čo slzy stiera a rany hojí,
kus dobrej vôle, súcitu, veď to
všetko tak málo stojí.
Vianoce sú láska, Vianoce sú
darovanie, Vianoce sú šťastie,
Vianoce sú vtedy, keď ste Ty a
Tvoja rodina šťastní.*

„Vianoce sú láska. Zakaždým, keď Ťúbime, zakaždým, keď darujeme, sú Vianoce.“

Dale Evans

Novinky z OcÚ

- Získaný dar vo výške 7 000 € - Transpetrol a.s.
- Pokračovanie rekonštrukcie objektu „Železný obchod“
- Príprava rekonštrukcie kúpeľni na futbalovom štadióne

A ešte Vám viňšujeme:

**Nech čerti od Vás smolu odnesú a choroby stratia Vašu adresu.
Veľké príjmy, malé dane, ostatného primerane.
Radosť, lásku, žiadne hádky, prajeme Vám krásne sviatky.**

Občianske združenie Gazda Budkovce oznamuje občanom obce, že od 1. decembra 2020 znížilo cenu knihy „Pacerky z Budkoviec“ z pôvodných 14.- Eur za kus na 5.- Eur za kus. Toto rozhodnutie má pomôcť tomu, aby sa kniha s prekrásnymi piesňami našich Paceriek dostala do každej domácnosti v našej obci a potešila všetkých spoluobčanov. A možno bude vhodným darčekom pod stromček. Kúpiť si ju môžete po telefonickom dohovore u p. E. Sterankovej č.t. 6493330 a u p. Sabolovej č.t. 0915947480.

Krátke zamyslenie sa na záver roka 2020

Pomaly sa blíži rok 2020 k svojmu záveru a myslím, že môžeme konštatovať, že to bol ťažký a nezvyčajný rok. Začiatkom roka boli na Slovensku parlamentné voľby, z ktorých vzišla nová vláda. Ale ako sa zdá, viac ako zmena vlády sa nielen našej obce, Slovenska, ale aj celého sveta dotkla pandémie Covid 19 – Korona kríza. Už v jarných mesiacoch sa akoby zastavil život a vyše dvoch mesiacov neboli ani deti v školách, boli zavreté obchody okrem základných potrieb, reštaurácie, celé spektrum cestovného ruchu, obmedzenie zdravotnej starostlivosti, skoro všetko. V lete po zvládnutí prvej vlny sme mali troška voľnejší režim a mnohí z nás nepočúvali odborníkov, cestovali do zahraničia a začala sa druhá vlna. No tá je už podstatne horšia, je omnoho viac nakazených, ale hlavne zomiera už priveľa ľudí. Troška to pozastavili dve celoplošné testovania, ktoré boli aj v našej obci a ukázalo sa, že aj tu je niekoľko nakazených ľudí. No je naozaj ťažko pri súčasných možnostiach niekomu niečo zazlievať, lebo už nie vždy bolo jasné, kde sa ľudia nakazili. Staršie deti sú doma už od konca októbra, a nie každý má možnosť učiť sa cez internet. A blížia sa Vianoce....

Všetky tieto problémy sa netýkajú len nás Slovákov, celý svet je postihnutý. My sme radi, že u nás je ešte stále menej mŕtvych, dúfajme len, že sa to zlepši. Práve kvôli pandemickým opatreniam úplne zastal aj verejný život v obci. Nie je možné zhromažďovať sa a tak sme tento rok vynechali aj Dni obce, či Úctu k starším, ale aj Mikuláš tento rok príde len do domácnosti, nebude spoločný ako po minulých rokoch. Dokonca tento rok nebude ani tradičný novoročný ohňostroj. No dúfajme, že práve blížiaci sa Vianoce budeme prežívať spolu v rodinách a aj keď je situácia ťažká o to viac si ich spolu užívajme a tešme sa zo spoločnej blízkosti. Celé toto číslo sme tematicky venovali práve blížiacim sa sviatkom. Dovoľte, aby som Vám za celú redakciu „Budkovčana“ zaželala hlavne pokojné a šťastné sviatky prežité v kruhu rodiny, pokoj a porozumenie. A celému svetu do nového roka 2021 hlavne zdravie, lásku a pokoj a prosperitu.

Mária Adamová

Advent

Cirkev sa v advente (liturgickom období so štyrmi nedelami) nezameriava iba na každoročnú prípravu slávnosti Narodenia Pána, ale aj na posledné udalosti súvisiace s dejinami spásy a koncom tohto sveta, čiže na eschatológiu.

Jedná sa o Cirkvou túžobne očakávaný druhý príchod Mesiáša v sláve, následné udalosti ako aj osobný advent, ktorým dominuje Ježišova opakovaná výzva na bdelosť a modlitbu. Aby sme neboli ako ľudia, ktorí ľahostajne prehliadli znamenia prvého príchodu Mesiáša a jeho skutkov. Nerozpoznali, že Boh navštívil svoj vyvolený ľud Izrael vo svojom Synovi a ľudom priblížil nebeské kráľovstvo. Toto obdobie charakterizuje pokračovanie utrpenia ľudstva a celého stvorenia na zemi. „Veď vieme, že celé stvorenie spoločne vzdychá a zvíja sa v pôrodných bolestiach až doteraz. A nielen ono, ale aj my sami, čo máme prvotiny Ducha, aj my vo svojom vnútri vzdycháme a očakávame vykúpenie svojho tela“ Rim 8, 18-23. Kristova Cirkev spolu s Duchom Svätým volajú: „Príď, Pane Ježišu!“ Nikto, okrem nebeského Otca nevie, kedy sa uskutočnia znamenia Ježišovho druhého príchodu a všetko to, čo podľa Božieho Slova má prísť na tento svet.

Osobný advent je spojený s neodvolateľným faktom pozemského života ľudí, ktorým je telesná smrť. Na realizáciu svojho pozemského života máme vymedzený čas. Cirkev učí, že telesná smrť, ako následok dedičného hriechu je prestupnou stanicou k večnému životu. Všetci ľudia, ktorí zomreli a zomrú vstanú z mŕtvych. Tí, čo žili po krste a druhom obrátení novým životom a zomreli v Božej milosti budú vzkriesení pre život, a tí, čo páchali zlo, nečinili pokánie, zrádzali Ježiša a neobrátili sa, budú vzkriesení na odsúdenie.

Preto nás Božie Slovo ohlasované v advente vyzýva na stálu bdelosť a modlitbu. Aby sme dávali pozor na svoje srdce, aby neoťaželo prílišnými starosťami o dočasný život, lebo nevieme ani dňa, ani hodiny. Ježišova výzva na stálu bdelosť a modlitbu znamená chrániť sa ľahostajnosti, pokušeniam a hriechu. Ťažký hriech spôsobuje duchovnú smrť v živom tele. Ježišova výzva je adresovaná aj ľuďom, ktorí už mali s Ním vzťah a teraz sa už v spoločenstve nemodlia (nechodia do kostola). Beda človeku, ktorý zrádza Syna človeka. Tomáš Kempenský v Nasledovaní Krista o bdelosti píše: „Vo všetko by si mal konať a myslieť tak, ako by si dnes mal umrieť. Keby si mal čisté svedomie, smrti by si

sa veľmi nebál. Lepšie je chrániť sa hriechu než utekať pred smrťou. Ak nie si pripravený dnes, ako budeš zajtra?“

Teologické objasnenie telesnej smrti a večného života je, že každý kresťan svojim krsťom, sviatostne „zomrel s Kristom“, aby žil novým životom. (Tebe žijem Ježiš môj, Tebe Ježiš umieram...). Ak kresťan zomrie v Božej milosti, telesná smrť dokončí umieranie s Ježišom. Spôľahlivé je to Slovo: „Ak sme s ním zomreli, s ním budeme aj žiť.“ 2Tim, 2,11 „Pán vesmíru pre ktorého zákony umierame vzkriesi nás pre večný život.“ 2Mach 7,9

Kostol ako komplexný symbol Cirkvi má popri iných významoch a symbolike aj eschatologický význam. Ježišova výzva na celoživotnú bdelosť a modlitbu sa práve tu realizuje s najväčším účinkom najmä vo sv. omši. Každý, kto vstupuje do kostola, musí vojsť cez dvere (bránu - symbol samého Krista) a prekročiť prah, symbol prechodu zo sveta zraneného hriechom do sveta nového života, do ktorého sú povolaní všetci ľudia pri krste, keď „zomrú s Kristom“, aby s ním mohli žiť večne. Je veľmi užitočný zvyk pripomínať si svoj krst pri každom prekročení prahu kostola, keď vchádzame dnu a prežehnávame sa svätenou vodou.

Často si pripomínajme svoj krst, žime a umierajme s Ježišom, „aby sme mohli uniknúť všetkému, čo má prísť a postaviť sa pred Syna človeka.“ Lk21,36 Všetkým Vám, prajem požehnaný adventný čas.

farár Viliam

Ukážky z práce občianskeho združenia Gazda Budkovce

Vážení čitatelia našich novín, v tomto článku pokračujeme s informáciami o práci občianskeho združenia Gazda. Pre istotu zopakujeme, že združenie Gazda reálne pracuje v štyroch sekciách, ktorých zameranie je odlišné.

Druhá sekcia, ktorá sa zaoberá ľudovou kultúrou pracuje usilovne na zhromažďovaní príbehov v časovom období rokov 1900 až súčasnosť. V princípe ide o príbehy či udalosti, ktoré vo svojej dobe hýbali našou dedinou, niektoré aj celým regiónom. Zároveň so zachytávaním príbehov vyvíjame snahu o záchranu starých nárečových slov, aby sme predišli ich zabudnutiu. Uvedieme tu zopár takýchto slov, či im budete rozumieť. Tak napríklad: šarhaňov, rigel', hvujz, cinkvajš, bužeň, kandalov, šeregľe, osuha, ňedujdavi, gľejta, pinicir, hokerľik. Poznate význam týchto slov? Tak ste dobrí, ak nie opýtajte sa starších.

Z hotových príbehov chceme uviesť krátky úryvok o voľakedajších ľudových liečiteľských praktikách. *Mladí manželia mali syna Miška a ten bol chorý, boleli ho ústa, hovorilo sa tomu „žebre“.* Najprv boli s Miškom u lekárky, ale cestou domov zašli aj za babkou Miškovho otca. *No a babka začala robiť toto: Zobrala tri paličky a obkrútila jednu červenou, druhú modrou a tretiu zelenou handričkou a odniesla ich na hnoj na dvor a prikryla opálkou. Keď sa zvečerilo babka vzala Miška na ruky a išla s ním von. Rodičom iba krátko povedala: „Scu Miškovej pomohnuť.“. Išla ku hnoju odkryla opálku a zobrala červenú paličku a vyutierala Miškovi ústa a pritom hovorila: „Slunko za zem zachodzi, moho dzecka žebre do hnoja“.* To zopakovala pri všetkých troch paličkách. *Rodičia kričali na babku, že Miškovi zanesie infekciu do úst. Babka pokojne povedala: „Nič mu ňebudze, uvidzice že to pomozé“.* Na počudovanie bola to pravda, Miško pokojne spal celú noc. *Aj pani doktorka sa čudovala, že sa Miško tak rýchlo vyliečil.*

Štvrtá sekcia, ktorá sa zaoberá prírodou nášho regiónu spracovala podklady do piatich nových panelov náučného chodníka na Cinteriku a postarala sa o jeho odbornú úroveň a druhovú kompletizáciu. Panely čakajú na svoju finálnu úpravu a sú to: liečivé rastliny, sovy a netopiere, živočíchy v záhradách, hady a obojživelníky, živočíchy vo vode a na vode. Jedná sa o faunu a flóru, ktorá je všeobecne menej známa a pritom je to veľmi zaujímavá oblasť našej prírody.

Všeobecne je možné povedať, že všetky sekcie združenia Gazda majú rozpracovaných veľa ďalších problematik, ktoré sme tu nespomínali. Sú v rôznom stupni rozpracovania najmä pripravované ďalšie publikácie, ktoré čakajú na príležitosť a finančné zabezpečenie. Musíme veriť, že občianske združenie Gazda ako celok bude ďalej systematicky pracovať na prospech a reprezentáciu našej obce Budkovce.

A nezabudli sme na hádanku z minulého čísla spoznali ste ten dom? Je to dom, ktorí starší poznajú ako „karčma u Popelášky“, alebo dom kde bývala babka Ondiková.

Ing. Ján Rimár,
Občianske združenie Gazda

Dedo Mráz

Ja Ťa zdravím, Dedo Mráz,
daj mi, prosím, čo v tom vaku máš.
Taká prosba skromná moja,
dones pre mňa iba koňa.
Proti však je mama moja.
Mamy že sa koní boja.
Tak, keď nie koňa,
prosím, prosím, aspoň slona.

Zo života materskej školy

Pravidelne každú jeseň, venujeme jedno popoludnie našim starkým, ktorých potešíme milým programom a príjemným posezením pri dobrom koláčiku a spoločne tvoríme na jesennú nôtu. Tento rok sme to žiaľ nemohli zorganizovať kvôli pandemickým opatreniam. Preto sme zorganizovali súťaž o najkrajší jesenný výrobok, ktorý vytvárali deti spoločne s rodičmi a starými rodičmi doma. Všetci nás milo prekvapili svojou kreativitou a šikovnosťou. Vznikli nádherné dielka, ktoré sme si vystavili vo vstupnej chodbe našej MŠ. Bola obrovská radosť chodiť každé ráno do práce a vidieť tie krásne výtvo-ry našich detičiek.

Teší ma, že sme sa zapojili do programu ŠKOLA PRIATEĽSKÁ K DEŤOM 2020/2021. pod záštitou organizácie UNICEF. Deti sa dozvedia ako prebieha humanitárna pomoc a kde našu pomoc deti najviac potrebujú, ako každý jeden z nás môže efektívne pomáhať. Chceme vzdelávať naše deti a učiť ich pomáhať, aby nám vyrastala generácia, ohľaduplná ku svojmu okoliu. Škola priateľská k deťom 2020/21 je podporená z prostriedkov SlovakAid v rámci projektu SAMRS/2019/RV/1/2 "Globálne a rozvojové vzdelávanie ako súčasť programu Škola priateľská k deťom".

Touto cestou by som sa chcela poďakovať všetkým sponzorom našej materskej školy z radov rodičov i priateľov našej MŠ a povedať Vám za celý kolektív MŠ, že si to veľmi vážime, sme radi, že Vás máme a ďakujeme za radosť v očiach našich najmenších. Ešte raz ĎAKUJEME a prajeme Vám krásne a ničím nerušené prežitie vianočných sviatkov a do nového roku 2021 len všetko dobré.

Bc. Henrieta Petrová

Foto: Bc. Stela Lörincová - Práce našich detí

Čarovný čas je tu zas

Rok čo rok prichádzame v tomto čase s nádielkou veselého programu, milých prekvapení a radostných stretnutí počas vianočnej besiedky našej školy. Vaši najmilší už od neskorej jesene vyspevujú vianočné koledy, snažia sa zapamätať si čarovné veršičky, aby keď príde ten vzácny čas, videli na lícach svojich najbližších slzu dojatia a šťastia.

Čas letí a advent nám klope na dvere. Najčastejšie si ten čas spájame s upratovaním, pečením, naháňaním sa za darčekom či zdobením príbytkov. Priznávame, že nikdy počas roka, ani počas iných sviatkov, nie je pre nás výzdoba našich domovov taká dôležitá. Niektoré gazdinky sledujú nové trendy, iné majú rady tradíciu. Tento rok je to trochu ináč vzhľadom na súčasnú situáciu u nás i vo svete. Dovoľte nám „zaklopať“ na vaše srdcia aspoň pripomenutím niektorých zvykov, ktoré naši predkovia počas adventného obdobia úzkostlivo dodržiavali. **Adventný veniec.** Adventný veniec je tradičnou kresťanskou dekoráciou, preto si mnohí ľudia v strednom veku nepamätajú, žeby v ich detstve zdobil príbytky. Vrátil sa k nám spolu s náboženskou slobodou a dnes ho nájdeme v každej domácnosti. Adventný veniec je spravidla uvitý zo vřdzyelených vetvičiek, na ktorých sú pripevnené štyri sviece, ktoré nám symbolicky odpočítavajú čas do Vianoc. Čo svieca, to jedna nedeľa do Vianoc a každá z nediel má svoj prívlastok. Prvá je železná, druhá bronzová, d'alšia strieborná a nakoniec zlatá. Veriaci rímskokatolíckej cirkvi tradične používajú tri fialové sviečky ako symbol pokánia a jednu ružovú (zapaľovaná je ako tretia v poradí) ako symbol radosti. V kresťanskej tradícii máme okrem toho najznámejšieho aj iné druhy adventných vencov. Veniec okrem štyroch sviečok po obvode môže mať aj piatu uprostred. Piata sviečka symbolizuje Ježiša Krista a naše prastaré mamy ju zapaľovali na Štedrý deň, alebo na Prvý sviatok vianočný. V minulosti boli sviece vzácnosťou, a preto na adventnom venci horela len jedna. Táto svieca stála uprostred vyzdobeného venca a na nej bola od knôtu dole naznačená stupnica od 1 po 25. Prvého decembra nechali sviečku horieť len dovtedy, kým sa nezmenšila o jeden dielik. Takto sa to opakovalo každý večer a 25. decembra dohorela sviečka úplne.

Od Ondreja k štedrovečernému stolu

S predvianočným časom sa v minulosti spájalo najviac zvykov a povier, ktoré boli obľúbené najmä me-

dzi mladými ľuďmi, pretože odkazovali na blízku budúcnosť a výber životného partnera. Na Ondreja (30. novembra), v predvečer prvého adventného dňa, začal magický čas. Dievčatá rozpúšťali olovo a liali ho do vody, aby v neforemnom tvare odliatku videli remeslo svojho budúceho manžela a nočný štekot psov im odratúval roky do vydaja. O pár dní neskôr, 4. decembra na svätú Barboru mali dievčatá vo zvyku odrezat' niekoľko vetvičiek z čerešni. Každá z vetvičiek predstavovala jedného zo slobodných mládencov. Verili, že ktorého mládenca vetvička prvá vykvitne, toho si vezmú za muža. Niektoré dievčence si rozkvitnutú vetvičku uviazali počas Štedrého dňa okolo pása. Mládenec, ktorý si vetvičku zobral a dal za klobúk, vyznal milej lásku. Tradícia obdarovania dobrotami na sviatok svätého Mikuláša je stará niekoľko storočí a pretrváva dodnes. 6. december je dňom, kedy tento svätec zomrel a ľudia si jeho dobrotu pripomínajú práve takto. Naši predkovia síce nemali plné čižmy sladkostí a tropického ovocia, avšak o to väčšiu radosť im urobilo jablčko. Advent je tiež časom pôstu, preto na kopy dobrôt ani nepomysleli. Najočakávanejšou nocou bola bezpochyby noc svätej Lucie. Ľudia verili, že sa po zotmení na krížnych cestách stretávajú bosorky. Chlapci vyrezávali drevené stolčeky a verili, že keď si naň sadnú, uvidia bosorky. Dievčatá sa zahaľovali do bielych plachiet a chodili spolu z domu do domu, aby pomocou husieho peria povymetali z kútov všetky zlé sily a choroby. Najviac zvykov sa viaže k Štedrému dňu a mnohé z nich dodržiavame dodnes. Zdobenie stromčeka, varenie kapustnice (mimochodom nikdy v roku nie je taká chutná), pečenie bobal'ok, oplátok a chystanie štedrovečerného stola sa odohráva v každej kresťanskej domácnosti. V minulosti mal každý člen rodiny počas dňa pred Štedrým večerom svoju povinnosť. Otec, ako hlava rodiny, doniesol vianočný stromček. Izbietky našich prastarých rodičov boli primalé, preto vianočný stromček bol oveľa menší ako bývajú dnes a visel nad štedrovečerným stolom. Nohy stola zviazal otec reťazou, aby rodina držala pokope. Gazdinka sa starala o jeho prípravu, nesmeli na ňom chýbať jablčka, oriešky, oblátky, med, chlieb, cesnak, mak, či sviečka a krížik. Samozrejme aj peniažky, aby bola rodina po celý rok bohatá. Pred večerou každému nakreslila mamka medom krížik na čelo, aby bol dobrý. Od stola nesmel počas večere nikto odísť, lebo by priniesol do domu nešťastie. Z každého jedla sa odkladalo za lyžicu pre dobytok a hydinu, aby počas roka

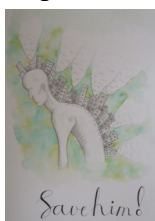
nehladovali. Po večeri sa chodilo po dedine koledovať a potom sa čakalo, kým prídu zaspievať chlapi s betlehemom. Štedrý večer mal svoje vyvrcholenie polnočnou svätou omšou v kostole. Mnohí očakávajú počas adventu malý či veľký zázrak. Niekoľko mesiacov si zvykáme, že situácia sa mení a prirodzene obyčajné veci získavajú obrovskú hodnotu. Čo ak je zázrakom práve toto? Napriek všetkým zlým veciam, ktoré sa dejú nielen vo svete, ale aj v našej bezprostrednej blízkosti, nám odrazu stačí menej. Veta: „Hlavne, aby sme boli zdraví!“, zrazu neznie ako kliše, ale ako úprimné prianie tým, ktorých máme najradšej.

*Zo srdca Vám prajeme požehnané a pokojné
Vianoce prežité v zdraví a láske.*

*Za kolektív ZŠ J.Bilčíkovej v Budkovciach
Mgr. Forgáčová*

Súťaž EKOPOSTER 2020

V októbri Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR opätovne vyhlásilo tri výtvarné celoslovenské súťaže a to Pramienok, Ekoposter a Voda pre život. Prioritou týchto súťaží je podpora žiakov k smerovanej výtvarnej výchove, k rozširovaniu estetických poznatkov a trvalému záujmu o tvorivú prácu. Do súťaže Ekoposter sa v tomto roku zapojilo 753 žiakov z 98 škôl. Naša škola v rámci spomínaného predmetu výtvarná výchova zaslala do súťaže Ekoposter 12 výtvarných prác, ktoré boli doposiaľ nepublikované. Pod vedením Ing. Jany Wiczmandyovej žiaci: J.Paľová, S.Čornáková, T.Petrúňová, S.Drožetská, A.Val'ová, K.Dvořáková, L.Savková, N.Eštoková, I.Sabolová, L.Silaj, L.Gregušová a sestry Rusnákové sa pokúsili o osobnostnú výpoveď vzťahu človeka k prírode. Organizátor, mesto Trstená, pre hodnotenie vybral prísnu porotu, ktorá okrem splnenia témy sledovala najmä čo najvyššie spracovanie v rozsahu danej techniky. V rámci kategórií a niektorých umiestnení udelila dve 1. alebo 2.miesta. Nás veľmi teší, že v kategórii základných škôl v rámci 8.- 9.ročníka získala naša žiačka **Sofia Čornáková** 3.miesto s plagátom pod názvom Save him (Zachráňme ho). Všetkým našim žiakom veľmi pekne ďakujeme za ich tvorivosť pretavenú do výtvarných prác a Sofii srdečne blahoželáme.

Ing. Jana Wiczmandyová

“Ruská pieseň nad Dunajom”.

Medzinárodný festival “Ruská pieseň nad Dunajom” sa koná každoročne pod záštitou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a iných organizácii. Festival je zameraný na zachovanie jazykového prostredia, pokračovanie národných tradícií a dedičstva žánru piesňovej národnej hudobnej kultúry, naplnenie kultúrnych potrieb ruskej menšiny žijúcej na Slovensku. V čase kedy Slovensko a celý svet bojuje s korunou, aj naša žiačka **Alexandra Pavlovová (7.B)**, bojovala z domu nielen v dištančnom vzdelávaní, ale aj na X. medzinárodnom festivale, ktorého sme sa zúčastnili po prvý krát a hneď úspešne. Konkurzný výber účastníkov festivalu vykonávala nezávislá porota na základe predložených videí. Saška sa zúčastnila v kategórii sólový spev a prebojovala sa do finále medzi 8 účastníkov kde postúpili z Martina dvaja, Košíc dvaja, Bratislavy, z Moskvy, Minska v Bielorusku a naša Alexandra Pavlovová z Budkoviec. Finalisti vybraní porotou festivalu dostávajú ocenenie Laureát a taktiež pozvánku na účasť na záverečnom gala koncerte spolu s majstrami scény. Finálne podujatie X. medzinárodného festivalu „Ruská pieseň nad Dunajom“, sa malo uskutočniť v Ružomberku na Slovensku ešte koncom októbra, ale zhoršujúca sa situácia to nedovolila a termín v nedohľadne, vzhľadom na situáciu vo svete. Veríme, že to bude čím skôr. Hudobnú zložku so žiačkou nacvičovala individuálne a často zo svojho domáceho prostredia PaedDr. Otilia Sabolová aj za pomoci domácich členov žiačky, p. učiteľka Glosarová nacvičila slovný prejav a žiačku prihlásila na súťaž. Už dlhé roky naše žiačky hviezdia na oblohe v rôznych súťažiach v rôznych kategóriách spojených s ruským jazykom na krajskej aj celoslovenskej úrovni. Teraz máme ďalšiu hviezdu už aj na medzinárodnom pódium. Ďakujem všetkým, ktorí širili v minulosti aj širia dnes dobre meno našej školy a obce a dúfam, že tú korónu konečne zdoľáme a začneme zase bojovať v ďalších súťažiach ešte tento školský rok.

S.Glosarová

Vianoce plné lásky a vzájomného porozumenia

Vážení čitatelia našich novín Budkovčan, už sme vás informovali, že o.z. Gazda spracúva príbehy, ktoré sa stali v našej obci v období od rokov 1900 po súčasnosť. Pretože sa blížila Vianoce, najkrajšie sviatky v roku, rozhodli sme sa vám ponúknuť ukážku z tejto práce. Veríme, že vás príbeh zaujme a trocha chytí za srdiečko.

Tento príbeh sa skutočne stal v našej obci a to po Druhej svetovej vojne, okolo roku 1952. Pre mladších čitateľov je potrebné povedať, že to boli roky, kedy sa v prevažnej miere v našich domácnostiach kúrilo drevom. Ešte aj uhlie ako palivo sa iba pomaly začínalo používať. O plyne sa ešte ani nemyšľalo. Tí čo mali podiel v našom Dolnom lese mali drevo, tí čo podiel nemali, tak chodili na suché opadané konáre, kde sa len dalo. Takže tí chudobnejší mali veľký problém čo dať do sporáka, aby sa uvarila večera, ale aj čím zakúriť, aby bolo v izbe teplo. Dnes máme v podstate všetko, takže toto čo tu uvádzame je skoro na neverenie.

V čase, ktorý opisujeme, žila v našej obci jedná chudobná vdova s tromi malými deťmi, volala sa Barbora, no ľudia ju volali Borka. Bol štedrý deň doobeda, snehu nebolo, ale bola veľká zima. Po ulici išiel jeden starší ujo a náhodou pozrel do Borkinho dvora. Videl ako Borka zohnutá zbiera čosi okolo plota a po dvore. Prizrel sa lepšie a videl, že Borka zbierala suché konáriky čo napadali zo stromov. Ujo sa jej opýtal: „Borko, ta čo robíš?“. Povedala mu, že zbiera drevo, aby mohla deťom uvariť večeru. To čo mala Borka nazbierané ani drevom nebolo. Tak sa jej ujo pýta: „No a po večeri čo, drevo prehori a budeš vám žimno“. No a tu povedala Borka pamätnú reč: „Šak sebe ľehňeme pod perinu a tak se zohrejeme“. No a toto uja šokovalo. Zamyslel sa a hneď aj rozhodol. Doma nachystal plný vrchovatý fúrik dreva a o pol hodiny vošiel do domu k Borke. Zavinšoval im pekné sviatky a zavolať chlapcov, aby mu išli pomôcť skladať drevo. Všetci vyšli na dvor a Borka, keď uvidela drevo rozplakala sa. Na prílepšenie ujo a manželka poslala Borke makový a orechový koláč, ktorý jej ujo podával som slovami, že je to pre jej deti na veľký sviatok Božieho narodenia. Borkini chlapi časom vyrástli, začali pracovať na družstve a už aj Borke sa žilo lepšie. Medzičasom ujo zomrel, ale Borka nezabudla, každý rok na sviatok dušičiek išla na ujo hrob zapáliť sviečku a pomodliť sa.

No a dnes nás tiež zaujíma, ako žijú naši susedia?

Skúsme sa zamyslieť a iba tak pre seba pravdivo odpovedať.

o.z. Gazda Ján Rimár, Angela Kučáková

Foto: Mgr. Lukáš Ložanský

Aj takéto boli dávno časy, keď Vianoce boli chudobné a nie také aké teraz plné lesku, svetiel a darčiekov. No myslím si že aj dnes, tak ako kedysi patria k Vianociam koledy. Dnes sú aj modernejšie, ale u nás v Budkovciach sa dodnes spieva hoci len doma, nie tak ako kedysi pod oknami na „Svati večer“, koleda „Kedi jasna hvizda z neba vichodzila“. Pre pripomenutie Vám prinášame jej text podľa knihy Na valaže.

*Kedi jasna hvizda z neba vichodzila,
tedi Paneňka Maria sina porodzila.*

*Jak ho porodzila, šumne mu špivala,
Čučaj bel'aj sam sin Boži, bo ja bi barz spala.*

*Počekajce mamčuš, ľem jednu hodzinku,
Pokeľ ja vam pujdu prinejs iz raja perinku.*

*Jaj sinu muj sinu, či biš to urobil,
Išče ľem jedna hodzinka jak ši se narodzil.*

*Mamčuš muja mamčuš, či bi sce verila,
Že ja stvoril, ňebo i žem, i šicko stvoreňe.*

*I šicko stvoreňe, travu i kereňe,
I toti jasni hvizdočki, co švica na ňebe.*

*Veš ti Peter trubu, a zatrub gu Bohu,
Že še Kristus Pan narodzil, chvala Panu Bohu.*

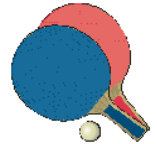

Zhrnutie (ne)futbalového roka 2020

Už ako býva zvykom, tak v poslednom čísle novin komentujeme záver jesennej časti každého futbalového ročníka. Občas je ale nutné zaužívané zvyky vylepšiť, pozmeniť, prispôbiť aktuálnej situácii. Tá momentálne nie je jednoduchá pre nikoho z nás, šport ako taký a futbal zvlášť nevynímajúc. Od ostatného článku resp. vydania novin sa stihli odohrať len 3 zápasy; celkovo sme tak z celkovej porcie 14 jesenných kôl stihli odohrať 10. Iba dorast stihol odohrať všetky plánované zápasy kvôli nízkemu počtu mužstiev v súťaži. VsFZ sa preto vzhľadom na už spomínanú aktuálnu situáciu rozhodol preložiť zostávajúce 4 zápasy A-mužstva na jar 2021. Už teraz teda môžeme konštatovať, že jarná časť súťaže bude nesmierne náročná, keďže bude nutné odohrať celkovo 17 zápasov za tri a pol mesiaca s tým, že niektoré kolá sa budú dohrávať aj počas týždňa. Summa summarum, rok 2020 bol (ak si odmyslím celkovú situáciu vôbec) pre futbal náročný, nevyspytateľný, plný prekvapení. Myslím, že nikto z nás nezažil situáciu, aby sa ročník po polovici odohratých kôl anuloval, počas leta ako tak spamätal a v jeseni znova prerušil. Osobne sa už neodvažujem predpovedať, čo nám prinesie rok 2021, aj keď vzhľadom na aktuálny vývoj pandemickej situácie mi dovoľuje ostať miernym optimistom. Už tradične by sme sa mali zúčastniť zimnej Krajskej futbalovej ligy zo začiatkom koncom januára. S určitosťou vieme, že tento rok nám vzhľadom na situáciu odpadne únavné cestovanie do maďarského Sátoraljaújhely a zápasy v skupine by sme mali odohrať v Michalovciach alebo v Trebišove. Zároveň zimná prestávka bude využitá aj na rekonštrukciu hygienických zariadení v priestoroch tribúny, ktoré si už opravu rozhodne zaslúžia. Vďačíme za to podniku Transpetrol, ktorý nám na túto rekonštrukciu poskytol finančnú dotáciu. Čo dodať na záver? Pevne verím, že rok 2021 bude pre nás priaznivejší a dovoľí nám znova sa stretnúť na štadiónoch, ihriskách. Slovami klasika – be negative, stay positive alebo buďme negatívni, ostaťme pozitívni.

Mgr. L. Ložanský

Správa zo zelených stolov

Súťažný ročník 2020/2021 sa začal 26. septembra 2020. OKST Budkovce prihlásil do oblastnej 5.ligy MI-SO dve družstvá v zložení: A družstvo (Š. Mištanič ml., M. Horňák, P. Eliáš, R. Leško, R. Luco a M. Marcincák) a B družstvo (S. Tkáč, M. Bréda, J. Mikloš, J. Horňák, T. Mikloš, J. Sidor, L. Tomko). Do súťaže sa prihlásilo 14 družstiev. Po odohratí 3.kola riadiaci orgán ObSTZ MI dňa 13. októbra 2020 súťaž prerušil z dôvodu opatrení ÚVZ SR pre koronavírus. Naše A družstvo je po prerušení súťaže v tabuľke na 2.mieste a B družstvo na 7.mieste.

OKST Budkovce musel zrušiť pre koronavírus organizovanie stolnotenisových turnajov In Memory, Putovného pohára ObSTZ MI ako aj Memoriálu Štefana Sabola, ktorý sa mal uskutočniť 26.decembra 2020. Riadiaci orgán ObSTZ MI dúfa, že opatrenia ohľadom koronavírusu budú v mesiaci marec 2021 uvoľnené natoľko, že sa bude pokračovať v majstrovskej súťaži.

R. Pivarník

Cena za 2.miesto pre OKST Budkovce A v ročníku 2019/2020

BUDKOVČAN

Obecné noviny Budkovčan. Vydáva Obecný úrad Budkovce. Šéfredaktor:

Ján Lörinc, starosta obce. Redakčná rada: Ing. Ján Rimár CsC., Ing. Miroslav Pivarník,

Mgr. Lukáš Ložanský, Bc. Henrieta Petrová, PaedDr. Viera Vajsová, Bc. Stela Lörincová jazyková úprava : Mária Adamová. Adresa

redakcie: Obecný úrad Budkovce, 072 15 Budkovce, email: obecbudkovce@centrum.sk Sídlo vydavateľa je totožné s adresou

redakcie. ASSN 1339-357x. Redakcia nevyžiadané rukopisy nevracia. Uverejnené názory čitateľov sa nemusia zhodovať so stanoviskom

redakcie. Tlač: Advertmedia, Michalovce, tel. číslo 0910 946 001. Registrované Ministerstvom kultúry SR, evid. č. 3890/09. Vydané pre po-

treby obce Budkovce. IČO vydavateľa: 00325082. Vychádza ako občasník štyrikrát do roka. Nepredajné.